

Tiedosto	Muistio: Koulutus ja kasvatus -työryhmän kokous
Tekijä	Anne Peltonen
Päivämäärä	15.5.2017
Jakelu	Koulutus ja kasvatus –työryhmä

1. Tervetuloa

Paikalla: Rilli Lappalainen (Kehys), Christa Prusskij (YK-liitto), Outi Perähuhta (Pakolaisapu), Anna Kivimäki (Taksvärkki), Anne Peltonen (Kehys), Satu Elo (OPH), Inka Hopsu (Opettajat ilman rajoja)

2. Globaalit prosessit

- Päivitys UNESCO:n työstä

Unesco järjesti maaliskuun alussa ”Week for Peace and Sustainable Development: The Role of Education” -teemaviikon Ottawassa ja Kehys järjesti kokouksesta purkutilaisuuden 17. maaliskuuta. Kehys on ollut mukana kaikissa Unescon Global Citizenship Educationiin liittyvissä globaaleissa kokouksissa. Maaliskuun kokouksessa oli teemoina mukana sekä Global Citizenship Education (GCE) sekä Education for Sustainable Development (ESD), joita on tähän asti viety eteenpäin omina prosesseinaan. Alkuviikko oli ESD:tä, loppuviikko GCE:tä ja välissä oli yksi yhteinen päivä. Yhteiseen näkemykseen on tämän perusteella vielä matkaa. ESD:n puolella on tehty 10-vuotissuunnitelmia ja nyt oli käsillä väliarviointi. GCE:n osalta alkaa olla konferenssiväsymystä ja Unesco ei ole seuraavana vuonna järjestämässä globaalia konferenssia. Nyt on tarkoituksena saada työrauha ja toivoa, että jäsenmaat alkaisivat edistää GCE:tä. Toimeenpanoja arvioidaan noin 2-3 vuoden päästä.

Formaali koulutus dominoi keskustelua ja täältä tulee mm. ikäluokkajaottelut GCE:hen. Elinikäisen oppimisen ajattelua ei ole vielä täysin sisäistetty ja se ymmärretään eri tavoilla.

Radikalisoituminen on aiheena ollut Unescossa paljon esillä viime aikoina. Unesco järjesti viime syyskuussa konferenssin ”the Prevention of Violent Extremism through Education: Taking Action” New Delhissä ja Unescon Internet -sivuilta löytyy paljon hyvä materiaalia aiheesta (<http://en.unesco.org/preventing-violent-extremism>). Opetushallituksen sivuilta löytyy ”rakentavaa vuorovaikutusta” dokumentti (http://www.oph.fi/julkaisut/2017/rakentavaa_vuorovaikutusta). Myös lisämateriaalia on tulossa.

- 4.7. indikaattori

Indikaattoria SDG 4.7:lle ei ole koskaan ennen ollut. Tällä hetkellä globaalitasolla on yksi indikaattori, mutta se ei ole kovin toimiva. Unesco on luvannut kehittää sopivia

indikaattoreita ja on pyytännyt eri tahoilta ehdotuksia. Kansalaisjärjestöjen näkökulmasta yhteistyö ei ole kuitenkaan ollut kovin rakentavaa ja prosessiin ei ole pystynyt osallistumaan. Eurostatin tilastoista ei myöskään löydy mitään vertailukelpoista indikaattoria. Siellä tosin kysytään elinikäisestä oppimisesta, että kuinka moni on aikuisopetuksen piirissä. Tämä antaa kuitenkin vain määrällistä, ei laadullista tietoa.

Kansallisella tasolla indikaattoria on myös pyritty miettimään. Tällä hetkellä on esitetty neljä indikaattoria

1. Kestävän kehityksen päiväkodit, koulut ja oppilaitokset (seurataan Vihreän lipun, oppilaitosten kestävän kehityksen sertifiointia ja YK-koulujen määrällistä kehitystä vuositasolla)
2. Elinikäisen oppimisen ja koulutukseen osallistuminen (Vipusen tilaston ”Perusasteen jälkeisen tutkinnon, ammatillisen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus” pohjalta)
3. Tutkimus ja kehittämismenot, osuus BKT:sta
4. Medialukutaito

Indikaattoreista käytiin kova väantö, että mukaan saatiin mitään opintosuunnitelman ulkopuolelta. Kaikki ovat määrällisiä mittareita, jotka eivät oikeastaan kerro laadusta mitään. Kansallisella tasolla vaikuttamisikkuna on nyt sulkeutunut. Tilannetta tarkastellaan kahden vuoden kuluttua uudestaan. Kestäväkehitys.fi sivustolla on tarkoitus käydä keskustelua indikaattoreiden toimivuudesta.

EU:ssa ja globaalitasolla vielä mietitään indikaattoreita ja niihin on mahdollisuus vaikuttaa. Eurobarometri ilmestyi muutama viikko sitten. Yksi indikaattori kertoi kuinka monet ihmiset ovat kuulleet kestävän kehityksen tavoitteista, mutta se ei kuitenkaan kerro kuinka hyvin asiat on sisäistetty. Mikään mittareista ei kerro virallisen opetuksen ulkopuolella tapahtuvista asioista.

Unescon 1974 pohjaraportti ja neljännesvuosittain tehtävä kysely, jossa jäsenmaita pyydetään raportoimaan edistyksestään, on tavoitteen 4.7 osalta parasta mitä on tällä hetkellä olemassa

(http://www.unesco.org/new/en/education/resources/online-materials/single-view/news/unesco_1974_recommendation_used_to_measure_progress_towards/#.V7QR9zXd3wq)

3. EU-tasolla olevat ajankohtaiset asiat

- EU:n sosiaalinen pilari

Euroopan komissio on julkaissut EU:n tulevaisuusskenaarioita sisältävän [valkoisen kirjan](#), jonka tarkoituksena on toimia keskustelun herättelijänä. Yksi viidestä ulottuvuudesta on sosiaalinen pilari, johon unionilla ei ole paljon sananvaltaa. Koulutus on yksi osa-alue sosiaalisella puolella. Eri

painopistealueisiin on mahdollista vastata ja Kehys on koordinoimassa kommentteja ainakin osaan pilareista.

Viime viikolla Kehyksen kevätseminaarissa pidettiin keskustelutilaisuus nimenomaan tästä aiheesta. Vielä on työn alla löytää mitkä ovat ne kanavat, joiden kautta saataisiin keskustelutettua kansalaisia. Komissio menee talouspainotteisesti eteenpäin, mutta olisi tärkeää yritetään saada enemmän ihmisten näkökulmia esille. Tavoitteen 4.7 ympärillä pyörivät asiat ovat sellaisia, jotka pitäisi saada sosiaaliseen pilariin. Miten tuetaan aktiivista kansalaisuutta, miten ihmisten voisivat olla enemmän kanssakäymisissä toistensa kanssa jne.

Keskustelussa todettiin, että tämä ei ole helppo asia pohtia. EU:ta pitäisi tehdä tutummaksi ihmisille, mutta asioiden konkretisoiminen on haastavaa. Asiat otetaan monesti itsestään selvyytenä eikä isoja asioita, kuten rauhan merkitystä korosteta enää. Usein ihmiset nostavat esille matkustamisen helppouden ja yhteisen rahan.

Kehys ei ole vielä päättänyt mistä kanavista keräämme vastauksia, mutta pyrimme omalta osaltamme herättämään keskustelua. Syys-lokakuuhun asti kerätään näkemyksiä eri pilareiden kautta, mutta kyseessä on kuitenkin pitkä prosessi. Samaa keskustelua käydään järjestöjen kesken myös EU:n tasolla.

Asiaan palataan työryhmässä.

- HUB 4
Konsensuksen parissa on tehty paljon töitä. Konsensus oli melkein valmis, mutta Unkari uhkasi hylätä sopimuksen, koska paperissa mainitaan lyhyesti siirtolaisuuden positiivisista vaikutuksista. Parlamentti äänestää asiasta tänään iltapäivällä. Konsensus allekirjoitetaan European Development Days -viikolla 7. kesäkuuta. Konsensus linjaa EU:n kehityspolitiikkaa seuraavat 10 vuotta. HUB 4:ssa on pidetty meteliä siitä, että GCE saatiin konsensukseen mukaan.

HUB 4 on myös pyrkinyt vaikuttamaan, että komission rahoitushaut olisivat saavutettavia myös pienten järjestöjen näkökulmasta. Komission näkökulmasta isot konsortiot ja budjetit ovat olleet tähän asti hyviä. Komissio on pohtinut, että DEAR-haku tulisi auki joka vuosi ja tema olisi huomattavasti suppeampi. Tämä rajaisi hakijoiden määrää ja tulisi todennäköisesti myös laadukkaampia hakemuksia. Mitään ei ole kuitenkaan vielä päätetty.

Vuosittaisessa AID-Watch raportissa vertaillaan eri maiden kehitysapua ja erityisesti sitä mikä oikeasti menee kehitysyhteistyöhön ja mikä on ns. bluffia. HUB 4 on suunnittelemassa vastaavanlaista raporttia GCE:n rahoituksesta. Vielä ei ole varmaa saadaanko ensimmäisenä vuotena tehty koko EU:n tasoista raporttia.

Toinen julkaisu liittyy järjestöjen eettisiin koodeihin, mutta saattaa olla, ettei sitä ehditä tekemään tänä vuonna. Tarkoitus olisi tehdä vertailevaa tutkimusta siitä minkälaisia pelisääntöjä noudatetaan eri puolilla EU:ta. Ajatuksena on, että haastateltaisiin tiettyä otosta yhdessä maassa ja tutkittaisiin julkaisuja ja sosiaalista mediaa. Lisäksi keskityttäisiin enemmän käytäntöihin kuin olemassa oleviin ohjeistuksiin.

Seuraava HUB 4 kokous on loppuvuodesta. Virossa tullaan järjestämään syksyllä kampanjointiin ja ihmisten sitouttamiseen liittyvä koulutus. Tavoitteena on avoin tilaisuus, mutta se riippuu Viron resursseista.

4. Kansalliset prosessit

- Kirje ministeri Grahn-Laasoselle

Kuitatkaa Kehykselle tämän viikon aikana, mikäli tulette mukaan allekirjoittamaan.

5. Muut asiat

YK-liitto valmistelee OPH:n rahoituksella kestävän kehityksen täydennyskoulutusta opettajille. Työllistää erityisesti ensi syksynä ja keväänä. Mobiilikurssia kestävästä kehityksestä viedään edelleen eteenpäin.

Taksvärkki uudistaa parhaillaan globaalikasvatuksen oppimateriaaleja ensi syksyille ja ideoi uusia koulutusmahdollisuuksia

Pakolaisapu on valinnut globaalikasvatuksen suunnittelijaksi Anna Latva-Pukkilan.

Opetushallitukseen on perustettu Agenda 2030 -työryhmä, jossa on kattavasti mukana kaikki osastot. Peruskoulutuksen opetussuunnitelmassa lukee paljon globaalikasvatuksesta, nyt odotetaan, että niitä toteutettaisiin kouluissa.

GENE on avannut Global Education Innovation Awards -haun

(<http://news.europawire.eu/launch-of-the-global-education-innovation-award/eu-press-release/2017/05/03/>). Hakemuksia voi lähettää heinäkuun loppuun saakka.

GENEssä puhututtaa tällä hetkellä erityisesti terrorismi ja muuttoliike. Seuraava kokous pidetään syksyllä Kyproksella.

6. Kehyksen kriittiset ystävät tekevät työryhmälle lyhyen evaluointiharjoituksen.

Tapaaminen siirrettiin syksyille.

7. Seuraava kokous

Todennäköisesti syyskuussa, palaamme asiaan.

8. Kokouksen päätös